

IMPLEMENTAREA REGISTRULUI PRIVIND EVIDENȚA SURSELOR DE ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ

Roman COREȚCHI, Natalia ANTONIUC

Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Roman Corețchi, e-mail: romancoretchi@gmail.com

Cuvinte-cheie: ape subterane, calitatea apei, sănătate publică.

Introducere. Accesul la apă sigură este o precondiție pentru o viață sănătoasă. În ultimii ani, accesul populației la sistemele centralizate de alimentare cu apă potabilă a crescut semnificativ. Conform Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova (BNS), numărul localităților cu acces la sisteme publice de alimentare cu apă a crescut de la 804 în 2018 până la 907 în 2022, ceea ce a condiționat unele modificări cantitative și calitative în exploatarea surselor de apă. În acest context, a apărut necesitatea stringentă în revizuirea surselor de ape subterane, evaluarea indicilor cantitativi și calitativi, atât a stării sanitaro-tehnice a surselor, cât și a calității apei. **Scopul.** Evaluarea indicatorilor cantitativi și calitativi ai apei din sursele subterane și estimarea impactului calității apei asupra sănătății populației. **Material și metode.** Pentru realizarea cercetării a fost utilizat un studiu descriptiv, analitic în care obiect de studiu au fost sursele subterane de apă utilizate în scop potabil (2841 de sonde arteziene și 33 910 fântâni publice). Au fost analizate rezultatele investigațiilor de laborator pentru perioada 2020-2022. **Rezultate.** Conform datelor publicate de către BNS, în anul 2022 volumul de apă captat a constituit 135,2 mil m³, dintre care 64% din surse de suprafață, 26,4% din surse subterane și 13% din alte surse. Populația din mediul rural utilizează în scop potabil preponderent apa din sursele subterane care, în multe cazuri, nu corespunde cerințelor de potabilitate. Analiza datelor Registrului electronic privind Evidența surselor de alimentare cu apă potabilă pentru perioada 2020-2022 a arătat că în cadrul monitorizării de audit a calității apei potabile au fost efectuate 29 357 de investigații de laborator pentru parametrii chimici, microbiologici și alți indicatori. Ponderea sondelor arteziene investigate la parametrii chimici constituie 48,6%, dintre care 61,5% nu corespund normelor sanitaro-igienice în vigoare. Cele mai mari neconformități se atestă la concentrația de amoniu care nu corespunde normativilor în 68,6% din sonde. Concentrațiile sulfatilor, fluorului, fierului și borului nu corespund normativilor sanitaro-igienice corespunzător în 30,1%, 26,7%, 22,5% și 11,1% din sonde. Ponderea neconformităților pentru parametrii microbiologici constituie 20,3% pentru *E. coli* și 18,9% pentru enterococi. Rata fântânilor publice investigate la parametrii chimici este de doar 4,5%, dintre care 80,1% sunt neconforme. Rata neconformităților pentru nitrați este alarmantă – 71,7%, reprezentând un risc sporit de methemoglobinemie, preponderent în rândul copiilor. La capitolul indicatorilor microbiologici, rata fântânilor publice neconforme este de 43,4% pentru enterococi și 41,6% pentru *E. coli*. **Concluzii.** Ponderea surselor de apă subterane neconforme normativelor în vigoare este extrem de îngrijorătoare, sporind riscul maladiilor hidric dependente. Procentul impunător de surse nemonitorizate și neinvestigate creează impedimente în gestionarea durabilă a surselor de apă.